U zadnje vrijeme telefoni mi zvone. Svi bi htjeli inicirati razvoj nacionalne komercijalne banke. Svi traže neke materijale iz kojih bi mogli «izvući» suštinu što je pjesnik htio reći. Obradovan njihovom brigom za budućnost Hrvatske spremno ih uputim na svoje radove iz kojih se vide razlozi za osnivanje hrvatske nacionalne komercijalne banke. Uputim ih i na tekstove koji govore kako to učiniti. Svi su oduševljeni idejom i nečuju kad im kažem da ideja nije nova i da je i u prethodnom sustavu postojala ideja o osnivanju nacionalne banke (naravno - udruženog rada) koja se je konačno i realizirala. Jednako tako nitko od sugovornika ne raspravlja o realnim potencijalima tog projekta. Nakon ljubaznog pozdrava i njihovog odlaska «stvari se smiruju». Više ne zovu.

Ekcesni interes za osnivanje nacionalne komercijalne banke nekih političara svakako zahtjeva primjerenu racionalizaciju. Promišljajući na tu temu zaključio sam da Hrvatska nema pravo da osnuje svoju nacionalnu banku. To joj pravo uskračuje (implicite) MMF i WB. Zašto je to tako? Odgovor je vrlo jednostavan. Hrvatska sa svojom nacionalnom komercialnom bankom mogla bi igrati novu igru koja ne bi odgovarala kapital odnosu. E to su, dragi čitaoče, ozbiljne stvari. S kapital odnosom nema šale. Zar se oni boje hrvatske nacioanlne banke? Jasno da se ne boje. Radi se naprosto o nepotrebnoj glavobolji koja se rješava jednim plivadonom. Naprosto kapital odnos ne želi nikakve otpore koji bi mu štetili u bilo kojem pogledu.

Naime, nacionalna komrecijalna banka znači da bi se sredstva držala u nacionalnoj banci a ne u inozemnim bankama. Za početak bi to bila sredstva države u širem smislu i nacionalnih poduzeća koji nikako da dobiju potreban kredit za proiizvodnju, trgovinu, itd..,..... Nitko ne želi konkurenciju, pa kako je Hrvatska otvorena uvozu, jasno je da smanjenje ponude naicionalnih proizvođača znači povećanje pregovaračke snage stranog proizvođača kroz uvoznika. U toj je priči i fiksni tečaj kune u odnosu na euro.

U drugom koraku je za očekivati da bi i građani koji nisu kreditno zaduženi prenijeli svoju štednju u nacionalnu komercijalnu banku. I gle čuda odjednom bi Hrvatska upravljala svojom nacionalnom štednjom. Ovo je prvi korak do vlastitog razvoja. Ne treba gubiti iz vida da je štednja hrvatskih građana gotovo polovinu vanjskog duga.

Nabrajanja ovim nisu iscrpljena. Nije ni zadatak ovog rada da prezentira potpunu inventuru. Zadatak ovog napisa je da ukaže zašto se ne ostvaruje projekt nacionalne komercijalne banke. Koncepcija i strategija razvoja, te primjerena taktika i operativna politika daju šanse da se nešto učini. U ovako «rastrganom» Saboru gdje je stranačka pripadnost kriterijalna funkcija ponašanja svakog pojedinca Hrvatske naprosto nema. Tek kad se pojavi nacionani interes može se pojaviti i jedinstvo u Saboru što će omogućiti osnivanje nacionalne komercijalne banke. Slovenci su sve to već davno odigrali i danas se nalaze u klubu razvijenih zemalja. Bože kako to gordo zvuči: razvijena zemlja!!!!!!!!!!!!!!! Ovako ostajemo kandidati za četvrti svijet. Nemojte se čuditi, dragi čitaoče, četvrti svijet može i u Evropi koegzistirati sa privim svijetom. O tome neću sada o tome ću jednom drugom prilikom.

Ostajem dužan pružiti argumente zašto izvanjski čimbenici određuju nacionalne. Radi se naprosto o velikoj zaduženosti Hrvatske države. Jednako tako velika je zaduženost i ostalih subjekti kao što su banke, stanovništvo, privreda. Svi su zaduženi. Svijet određuje koliko

možemo biti zaduženi. Tako, na primjer, u ovoj godini dospjeva anuitet države od 16,8 milijardi kuna. Lani je taj iznos iznosio 6,65 milijardi kuna. To vam je povećanje od 153%. Nije moguće toliki novac u Hrvatskoj prikupiti bez značajnijih potresa (uključujući i socijalne). MMF i njegov stand by aranžman s Hrvatskom određuje našu sudbinu. I to je kraj (ili početak) svake hrvatske priče.